

ПРОЕКТ

УКРАЇНА
ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

РЕГІОНАЛЬНА ПРОГРАМА
розвитку малого і середнього підприємництва
в Донецькій області на 2017 - 2018 роки

ПАСПОРТ регіональної програми

1. Назва

Регіональна програма розвитку малого і середнього підприємництва в Донецькій області на 2017-2018 роки.

2. Ініціатор розроблення програми

Донецька обласна державна адміністрація.

3. Підстава для розроблення

Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні».

4. Розробник програми

Департамент економіки облдержадміністрації.

5. Співрозробники програми

Структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, Державна організація «Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області», Донецька торгово-промислова палата, громадські об'єднання підприємців.

6. Відповідальний виконавець програми

Донецька обласна державна адміністрація.

7. Учасники програми

Донецька обласна державна адміністрація, обласна військово-цивільна адміністрація, структурні підрозділи облдержадміністрації, територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, органи місцевого самоврядування, Державна організація «Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області», Донецька торгово-промислова палата, вищі навчальні заклади області, громадські об'єднання підприємців, підприємства, установи та організації, бізнес-асоціації.

8. Мета

Створення сприятливих умов для подальшого розвитку малого і середнього підприємництва, забезпечення зайнятості населення, підвищення конкурентоспроможності продукції малих і середніх підприємств.

9. Термін реалізації програми

2017 -2018 роки.

10. Кількісні та якісні критерії ефективності

Реалізація Програми буде сприяти поступовому збільшенню питомої ваги зайнятих у малому та середньому бізнесі в загальному обсязі працездатного населення області, створенню нових робочих місць, зменшенню рівня безробіття та зниженню соціальної напруженості у регіоні, підвищенню рівня доходів у цьому секторі економіки до середнього значення показника по області, створенню сприятливого середовища для розвитку конкуренції, підвищенню ефективності підготовки, перепідготовки кадрів для сфери малого та середнього підприємництва, активізації інвестиційно-інноваційної діяльності малих та середніх підприємств та отриманню запланованих надходжень до бюджетів усіх рівнів.

У результаті реалізації заходів Програми очікується, що наприкінці 2018 року:

- кількість малих та середніх підприємств на 10 тис. осіб наявного населення складе 25 одиниць;
- питома вага малих та середніх підприємств у загальному обсязі реалізованої в області продукції (товарів, послуг) збільшиться до 33,4 % ;
- чисельність працюючих на малих та середніх підприємствах складе 231,6 тис. осіб, кількість фізичних осіб-підприємців – 128,2 тис. осіб;

Вступ

Регіональна програма розвитку малого і середнього підприємництва в Донецькій області на 2017-2018 роки (далі - Програма) розроблена департаментом економіки облдержадміністрації за участю структурних підрозділів облдержадміністрації, територіальних органів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, виконавчих органів міських рад, райдержадміністрацій, громадських об'єднань та спілок підприємців з урахуванням Методичних рекомендацій щодо формування і реалізації регіональних та місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва, затверджених наказом Держпідприємництва України від 18.09.2012 № 44.

Підставою для розробки Програми є Закон України «Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні».

Програму розроблено з урахуванням завдань та положень:

- Концепції Загальнодержавної програми розвитку малого і середнього підприємництва на 2014-2024 роки, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 28.08.2013 № 641-р;

- Державної стратегії регіонального розвитку на період до 2020 року;

- Стратегії розвитку Донецької області на період до 2020 року;

- законів України «Про Національну програму сприяння розвитку малого підприємництва в Україні» та «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».

1. ХАРАКТЕРИСТИКА
Регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва
в Донецькій області на 2017-2018 роки

1. Загальна характеристика регіону:	
Площа території (тис.км ²) – 26,5	
Кількість населення (тис. чол.) – 4256,2	
Специфіка: - значні поклади розвіданих корисних копалин - наявність виходу до морів Середземноморського басейну - високий рівень урбанізації населення - проведення на території області антитерористичної операції	
Відсоток безробітних до всього працездатного населення (%) - 14,5	
2. Головний замовник програми	Донецька обласна державна адміністрація
Головний розробник програми	Департамент економіки облдержадміністрації
Співрозробники:	<ul style="list-style-type: none"> • Структурні підрозділи облдержадміністрації • Виконавчі органи міських рад та об'єднаних територіальних громад, райдержадміністрації • Територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади • Донецька торгово-промислова палата • Державна організація «Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області» • Громадські об'єднання підприємців, бізнес-асоціації
3. Мета Програми	Створення сприятливих умов для розвитку малого і середнього підприємництва, забезпечення зайнятості населення, підвищення конкурентоспроможності продукції малих і середніх підприємств.

4. Перелік пріоритетних завдань Програми	<ul style="list-style-type: none"> ● Підвищення ефективності реалізації державної регуляторної політики. ● Забезпечення участі суб'єктів підприємництва у здійсненні державної регуляторної політики. ● Спрощення умов для ведення бізнесу. ● Підтримка суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на території проведення АТО. ● Сприяння залученню фінансово-кредитних ресурсів у сферу малого та середнього підприємництва. ● Формування соціальних замовлень громад з метою залучення інвестицій. ● Стимулювання інвестиційної та інноваційної активності у сфері малого та середнього підприємництва. ● Залучення суб'єктів малого та середнього бізнесу до участі в національних та регіональних проектах. ● Стимулювання створення нових робочих місць. ● Підвищення рівня соціальної відповідальності малого та середнього підприємництва. ● Забезпечення ресурсної, інформаційної підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва. ● Забезпечення підвищення кваліфікації та підготовки кадрів для сфери малого та середнього бізнесу. ● Розвиток підприємницького потенціалу студентської молоді. ● Створення умов для розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього бізнесу. 	
5. Очікувані кінцеві результати від реалізації Програми в динаміці змін цільових показників:	Дані станом на початок дії Програми	Прогнозні показники на 01.01.2019
5.1. Кількість малих і середніх підприємств / кількість малих і середніх підприємств на 10 тис. осіб наявного населення (одиниць) <i>(станом на 01.01.2016)</i>	11723 / 27	10493 / 25
5.2. Чисельність найманих працівників на малих і середніх підприємствах (осіб) <i>(станом на 01.01.2016)</i>	202094	231605
5.3. Кількість фізичних осіб-підприємців, які сплачували податки (осіб) <i>(станом на 01.10.2016)</i>	40051	44770

5.4. Питома вага реалізованої продукції (товарів, послуг) малих і середніх підприємств у загальному обсязі реалізації області (%) (станом на 01.01.2016)	33,5	33,4
5.5. Надходження до бюджетів усіх рівнів від діяльності суб'єктів малого і середнього підприємництва (млрд.грн.) (станом на 01.10.2016)	2,6	3,8
5.6. Кількість об'єктів інфраструктури підтримки суб'єктів малого і середнього підприємництва (одиниць):		
- бізнес-центри	20	23
- бізнес-інкубатори	3	4
- технопарки	8	11
- лізингові центри	29	30
- фінансово-кредитні установи (кредитні спілки, установи взаємного кредитування)	156	160
- фонди підтримки підприємництва	1	1
- інвестиційні, інноваційні фонди і компанії (з філіями)	284	287
- інформаційно-консультативні установи	570	580
- страхові компанії (з філіями)	169	175
6. Терміни і етапи реалізації Програми	2017 – 2018 роки	
7. Виконавці:	<ul style="list-style-type: none"> • структурні підрозділи облдержадміністрації; • райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад та об'єднаних територіальних громад; • територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади; • Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області; • Установа «Агенція регіонального розвитку» • Донецька торгово-промислова палата; • Донецький обласний центр зайнятості; • вищі навчальні заклади області; • інші суб'єкти інфраструктури підтримки підприємництва 	

8. Джерела фінансування Програми	Всього, тис.грн.	в тому числі:	
		2017	2018
<p>Усього:</p> <p>Основні джерела фінансування:</p> <ul style="list-style-type: none"> - кошти обласного бюджету - кошти місцевого бюджету - інші кошти 			
<p>9. Система організації контролю за виконанням Програми</p>	<p>Контроль за реалізацією Програми здійснює облдержадміністрація.</p> <p>Моніторинг, порівняльний та системний аналізи, періодичне інформування про хід виконання Програми Міністерства економічного розвитку і торгівлі України здійснює департамент економіки облдержадміністрації.</p> <p>Підведення підсумків виконання Програми здійснюватиметься на засіданнях колегії облдержадміністрації.</p>		

2. Стан і аналіз проблем малого і середнього підприємництва в регіоні

Розвиток підприємництва є важливою засадою зростання економіки регіону та країни в цілому. Мале та середнє підприємництво відіграє значну роль у підвищенні рівня зайнятості та рівня життя населення.

Перевагою малого та середнього бізнесу є мобільність, швидка адаптація, використання інновацій та новітніх технологій, що надає певні переваги в умовах ринкової економіки. Малий та середній бізнес забезпечує насичення ринку товарами та послугами, мобільно реагує на його кон'юнктуру, сприяє позитивним економічним та соціальним тенденціям в розвитку регіону.

У Донецькій області станом на 01.01.2016 налічувалось 11763 підприємства, з яких 40 (або 0,3 % від загальної кількості) – це великі підприємства, 872 (або 7,4 %) - це середні підприємства, 10851 (або 92,3 %) - малі підприємства.

Питома вага основних показників діяльності підприємств Донецької області

Види підприємств	Питома вага, %		
	загальної кількості підприємств	зайнятих працівників	обсягу реалізованої продукції (товарів, послуг)
Великі підприємства	0,3	50,2	66,5
Середні підприємства	7,4	38,1	26,3
Малі підприємства	92,3	11,7	7,2

Спостерігалася тенденція збільшення кількості малих підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення. У 2015 році цей показник у порівнянні з попереднім роком збільшився на 4,2 % і склав 25 одиниць. Однак, наявна значна диференціація за цим показником за територіальною ознакою – від 72 одиниць у Добропільському районі до 5 у м. Авдіївка. Кількість середніх підприємств залишилась на рівні попереднього року – 2 одиниці на 10 тис. осіб наявного населення.

Як і в попередні роки спостерігалась нерівномірність розміщення малих та середніх підприємств на території області. Близько половини малих підприємств були зосереджені в п'яти містах – Маріуполь (24,7 %), Краматорськ (9,7 %), Слов'янськ (6,4 %), Бахмут (3,9 %), Дружківка (3 %). Третина середніх підприємств - в містах Маріуполь (14,2 %), Краматорськ (7,9 %), Слов'янськ (4,5 %), Бахмут (3,7 %), Дружківка (3,0 %).

При тому, що мале та середнє підприємництво має сприяти вирішенню проблем зайнятості населення, продовжується негативна тенденція зменшення працюючих у цьому секторі економіки. Причиною цього, перш за все, стали міграційних рух населення у зв'язку із проведенням на території області антитерористичної операції, значне податкове навантаження на суб'єктів господарювання, адміністративний тиск з боку контролюючих органів. Так, кількість найманих працівників на підприємствах малого та

середнього бізнесу у 2015 році зменшилась, у порівнянні з попереднім роком, на 20,7 % (і склала 45,9 тис. осіб) та 11,5 % (і склала 156,2 тис. осіб.) відповідно.

Середня кількість найманих працівників на одному малому підприємстві у 2015 році складала 4 особи (у 2014 році – 6 осіб), на одному середньому підприємстві – 179 осіб (у 2014 році – 228).

Загальна сума витрат на персонал (витрати на оплату праці та відрахування на соціальні заходи) малих підприємств склала 1888,5 млн. грн. (2079,8 млн.грн. у 2014 році), середніх підприємств – 9831,8 млн.грн. (14598,1 у 2014 році).

У загальній кількості працюючих на підприємствах області питома вага найманих працівників малих підприємств складає 11,2 %, працівників середніх підприємств – 38,3 %.

Загалом у сфері малого та середнього підприємництва області за підсумками 2015 року було зайнято 345,6 тис. осіб, в тому числі: на малих підприємствах - 47,9 тис. осіб, на середніх підприємствах – 156,3 тис. осіб, кількість фізичних осіб – підприємців складала 122,3 тис. осіб, у них за наймом працювало 19,1 тис. робітників.

Динаміка кількісних показників розвитку малого підприємництва

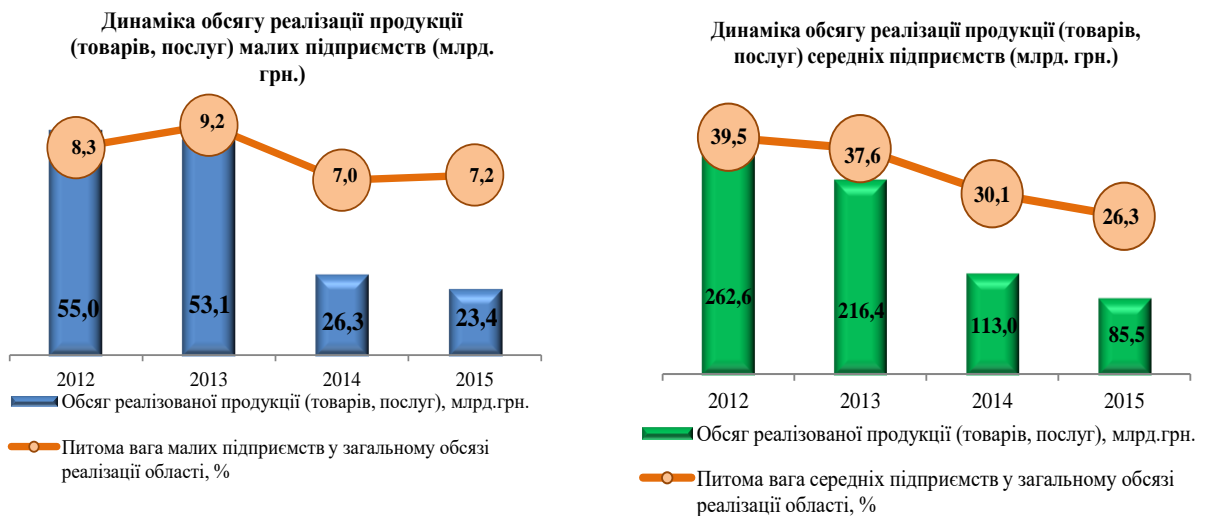
За підсумками 2015 року підприємствами малого бізнесу було реалізовано продукції (товарів, послуг) на суму 23352,4 млн.грн., що на 11,2 %, менше, ніж у 2014 році. Частка малих підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) по області хоча і збільшилася з 7,0 % (2014 рік) до 7,2 % (2015 рік), але залишається достатньо малою (в середньому по Україні – 18,2 %), що пояснюється високою концентрацією в області великих промислових підприємств. Частка малих підприємств області в загальному обсязі реалізації всіх малих підприємств України склала 2,5 % (у 2014 році – 3,7 %).

Найбільш вагома частка обсягу реалізації малих підприємств (46,3 % у 2015 році проти 56,0 % у 2014 році) припадала на оптову та роздрібну торгівлю, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів. Продукція промисловості склала 19,4 % (у 2014 році – 12,9 %) загального обсягу реалізації малих підприємств; сільського, лісового та рибного господарства – 11,7 % (у 2014 році – 7,0 %), будівництва – 6,1 % (у 2014 році – 7,0 %).

Половина обсягу реалізації припадала на малі підприємства міст Маріуполя (22,9 %), Краматорська (9,3 %), Слов'янська (5,4 %), Костянтинівки (5,1 %), Дружківки (3,6 %), Волноваського району (3,8 %).

Підприємствами середнього бізнесу у 2015 році було реалізовано продукції (товарів, послуг) на суму 85488,2 млн.грн., що на 24,4 % менше, ніж у попередньому році. Частка середніх підприємств у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) по області зменшилась з 30,1 % у 2014 році до 26,3 % - у 2015 році (в середньому по Україні – 42,0 %). Питома вага середніх підприємств області в загальному обсязі реалізації всіх середніх підприємств України склала 3,9 % (у 2014 році – 6,6 %).

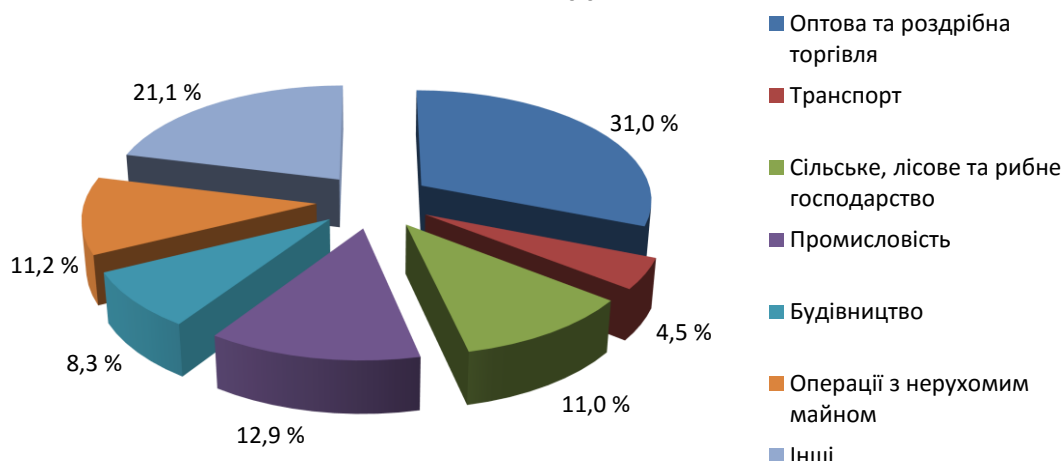
Найбільш вагома частка обсягу реалізації середніх підприємств (37,5 % - 2015 рік, 30,8 % – 2014 рік) припадала на продукцію промисловості. Частка оптової та роздрібною торгівлі, ремонту автотранспортних засобів і мотоциклів склала 28,4 % (у 2014 році – 23,9 %) загального обсягу реалізації середніх підприємств.

Малими підприємствами області за підсумками 2015 року був отриманий від'ємний фінансовий результат до оподаткування в сумі 4925,1 млн. грн. збитків. При цьому, частка підприємств, які одержали прибуток, склала 74,8 % від загальної кількості малих підприємств, ними одержано 2324,1 млн.грн. прибутку. Середніми підприємствами отриманий від'ємний фінансовий результат до оподаткування у сумі 20286,5 млн. грн. Частка підприємств, які одержали прибуток, склала 57,0 % від загальної кількості середніх підприємств, ними одержано 4064,7 млн.грн. прибутку.

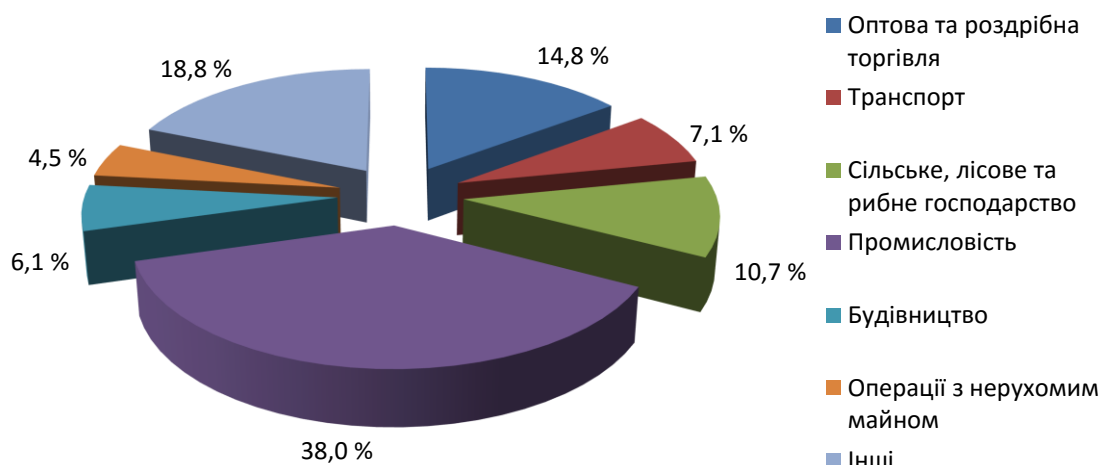
У структурі малих підприємств за видами економічної діяльності, як і раніше, превалюють сфери діяльності неvirобничого характеру, особливо ті, які мають відносно швидкий оборот засобів. Кількість малих підприємств, які займалися оптовою та роздрібною торгівлею, ремонтом автотранспортних засобів і мотоциклів, хоча й зменшується з кожним роком, але продовжує складати найбільшу питому вагу в загальній кількості підприємств (31,0%).

Структура малих підприємств за видами економічної діяльності

Серед підприємств середнього бізнесу 38,0 % припадало на підприємства, що займаються промисловими видами діяльності; 14,8 % - оптовою та роздрібною торгівлею, ремонтом автотранспортних засобів і мотоциклів; 10,7 % - сільським, лісовим та рибним господарством, 6,1 % - будівництвом.

Структура середніх підприємств за видами економічної діяльності

Кількість фермерських господарств в області станом на 01.11.2016 склала 944 одиниці, в їх користуванні знаходиться майже 172,8 тис. га сільськогосподарських угідь. Площа сільгоспугідь у розрахунку на одне фермерське господарство складає 183,1 га.

Очікується, що за 2016 рік кількість малих підприємств на 10 тис. осіб наявного населення складе 22 одиниці (на 12,0 % нижче показника 2015 року), кількість середніх підприємств - 2 одиниці (на рівні показника 2015 року).

Чисельність працівників малих підприємств зменшиться у порівнянні з 2015 роком на 2,0 % і складе 45,0 тис. осіб, працівників середніх підприємств – збільшиться на 8,0 % до 168,7 тис. осіб.

Кількість зареєстрованих суб'єктів підприємницької діяльності – фізичних осіб складе 123,2 тис. осіб, що на 0,8 % більше показника 2015 року.

Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) малих підприємств складе 24,3 млрд. грн., що на 4,1 % більше показника 2015 року, середніх підприємств – 89,9 млрд.грн. (на 5,2 % більше показника 2015 року).

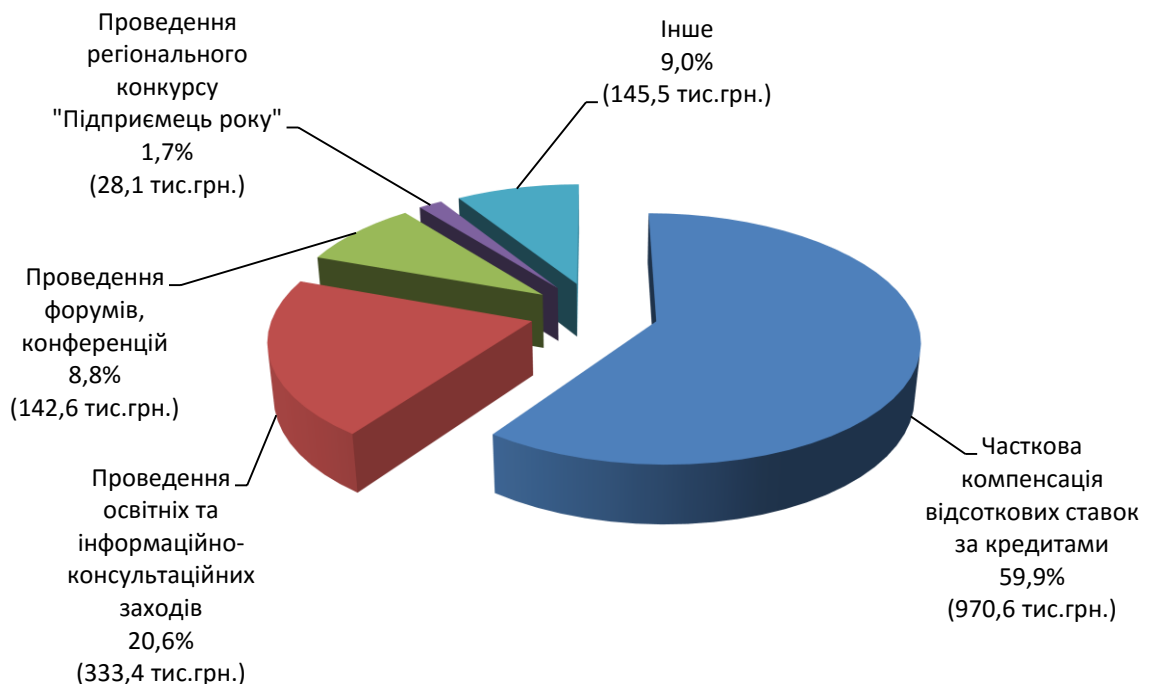
За даними Головного управління Державної фіскальної служби у Донецькій області за 9 місяців 2016 року надходження до бюджетів усіх рівнів від діяльності суб'єктів малого та середнього підприємництва склали майже 2,6 млрд. грн. (на 13,7 % менше показника аналогічного періоду 2015 року), в тому числі до місцевих бюджетів - 881,1 млн. грн. (на 36,7 % менше показника аналогічного періоду 2015 року).

З метою активізації підприємницької діяльності і розвитку малого і середнього бізнесу як елементу структурної перебудови економіки регіону наприкінці 2010 року була розроблена Регіональна стратегія розвитку малого та середнього бізнесу в Донецькій області на період до 2016 року, механізмом реалізації якої виступили дворічні програми розвитку малого і середнього підприємництва.

Протягом 2015-2016 років в рамках виконання програмних заходів була проведена робота з реалізації державної регуляторної політики, забезпечення фінансово-кредитної, матеріально-технічної, інформаційно-консультаційної, кадрової підтримки малого і середнього підприємництва.

На фінансове забезпечення Регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва в Донецькій області на 2015-2016 роки було використано 1620,2 тис. грн. коштів обласного бюджету.

Спрямування коштів обласного бюджету у 2015-2016 роках (1620,2 тис.грн.)

З метою здешевлення кредитних ресурсів, залучених суб'єктами малого і середнього підприємництва для реалізації проектів у пріоритетних напрямках діяльності, у 2016 році в регіоні впроваджено механізм часткової компенсації з обласного бюджету відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію проектів суб'єктів малого і середнього підприємництва.

Протягом 2016 року проведено три конкурсних відбори проектів, за результатами яких фінансову допомогу на загальну суму 970,6 тис. грн. одержали 8 суб'єктів підприємницької діяльності, проекти яких були направлені на виробництво та переробку сільськогосподарської продукції, модернізацію, оновлення та придбання основних фондів, впровадження заходів з термомодернізації.

Налагоджена прозора система прийняття регуляторних актів, що передбачає недопущення прийняття економічно недоцільних та неефективних регуляторних актів, зменшення втручання у діяльність суб'єктів господарювання, забезпечення дотримання процедур підготовки регуляторних актів.

Станом на 01.01.2017 діє 10 розпоряджень голови облдержадміністрації – регуляторних актів.

З метою залучення суб'єктів господарювання, громадських організацій та об'єднань підприємців до участі у реалізації державної регуляторної політики і державної політики у сфері підприємництва, функціонують місцеві координаційні ради з питань розвитку підприємництва, Регіональна рада підприємців в Донецькій області, на засіданнях яких розглядаються актуальні питання розвитку малого і середнього бізнесу.

Протягом 2015-2016 років активно проводилась робота з удосконалення мережі центрів надання адміністративних послуг (ЦНАП).

Облдержадміністрацією спільно з виконкомами міських рад та райдержадміністраціями області забезпечена діяльність 27 центрів надання адміністративних послуг (15 – в містах та 12 – в районах) з дотриманням вимог Закону України «Про адміністративні послуги».

Протягом 2015 – 2016 років центрами надання адміністративних послуг області надано майже 256 тис. адміністративних послуг суб'єктам підприємництва та населенню регіону.

Реалізується проект «Розвиток мережі Центрів надання адміністративних послуг, підвищення якості і доступності надання адміністративних послуг суб'єктам підприємницької діяльності та мешканцям Донецької області», складовими частинами якого є проекти по розбудові ЦНАП, які розроблені та реалізуються в містах, районах, об'єднаних територіальних громадах області. Головною метою реалізації проекту є надання швидкого та прозорого доступу місцевого населення та бізнесу до отримання адміністративних послуг на основі використання новітніх інформаційно-комунікаційних технологій, що сприятиме вдосконаленню якості врядування, покращенню взаємодії влади та громадян, соціальним інноваціям.

В рамках реалізації проекту 31.08.2016 у м. Маріуполь відкрито новий сучасний ЦНАП, завдяки чому збільшився рівень обслуговування громадян та бізнесу більше ніж у 4 рази, запроваджено систему обслуговування за світовими стандартами, забезпечено надання 187 видів послуг, прийом та видачу документів здійснюють 45 адміністраторів.

У листопаді 2016 року проведено нараду за участі департаменту економіки облдержадміністрації, Головного територіального управління юстиції у Донецькій області, Головного управління Державної міграційної служби України у Донецькій області, Головного управління Держгеокадастру у Донецькій області, керівників центрів надання адміністративних послуг, структурних підрозділів міських рад, райдержадміністрацій, об'єднаних територіальних громад. Під час наради були

розглянуті питання реалізації проекту «Розвиток мережі ЦНАП, підвищення якості і доступності надання адміністративних послуг суб'єктам підприємницької діяльності та мешканцям Донецької області», актуальні питання в сфері реєстраційної діяльності, нормативні та технічні умови початку надання адміністративних послуг ЦНАП з міграційних питань, а також обговорено коло проблемних питань надання послуг у сфері земельних відносин та шляхів їх вирішення.

Протягом двох років, з метою організації прозорої та ефективної процедури державних закупівель, в містах і районах області проведено 30 роз'яснювальних семінарів - практикумів на тему «Система електронних державних закупівель PROZORRO».

Після введення в дію з 01 серпня 2016 року для всіх замовників положень Закону України «Про публічні закупівлі», виникла необхідність значного розширення кола свідомих користувачів системи ProZorro, підвищення рівня обізнаності замовників і учасників торгів у застосуванні процедур закупівель у відповідності до законодавства.

З цією метою забезпечено діяльність виїзних інформаційно-консультаційних офісів ProZorro, що надало можливості наблизити консультаційні послуги до потенційних замовників і учасників торгів, розширити залучення суб'єктів малого підприємництва до участі у закупівлях. У 2016 році у містах Бахмут, Добропілля, Дружківка, Костянтинівка, Покровськ, Слов'янськ, Соледар, Часів-Яр проведено 42 заходи, на яких консультації отримали 530 осіб.

25 листопада 2016 року проведено конференцію з питань впровадження електронної системи публічних закупівель у Донецькій області. Під час конференції проаналізований досвід впровадження електронної системи публічних закупівель в області, обговорені актуальні питання, які сформувалися за період впровадження і опрацювання системи, презентовані інноваційні електронні майданчики.

Проблеми, що стримують розвиток підприємництва, постійно розглядаються на засіданнях «круглих столів», семінарах, конференціях, зустрічах представників влади з суб'єктами бізнесу.

Так, у лютому 2015 року відбувся X Міжнародний економічний форум «Відкритий Донбас», під час проведення якого розглядалися питання збереження та розвитку малого і середнього бізнесу, проблеми відновлення економіки Донбасу, залучення інвестицій, пошуку нових ринків збуту та перспективи інтеграції економіки України у європейський простір.

У рамках Форуму «Донбас-Україна. Порядок денний», який відбувся 5 липня 2015 року у м.Слов'янськ, проведено «круглий стіл» «Сучасні виклики бізнес-сектору на Донбасі». Були представлені проміжні результати аналізу політики щодо внутрішньо переміщених осіб – підприємців, розглянуті основні правові перешкоди здійснення підприємницької діяльності суб'єктами господарювання із території проведення АТО, інструменти підтримки підприємницької діяльності внутрішньо переміщених осіб, та бізнесів, що працюють на прифронтових територіях. Учасники круглого столу ознайомились з досвідом роботи з внутрішньо переміщеними особами – підприємцями, яким поділилися бізнес-асоціації Вінниці та Івано-Франківська, волонтерська організація Харкова, експерти Києво-Могилянської академії, Донецька торгово-промислова палати.

Міжнародна бізнес-конференція «Формування нової економіки Донбасу: орієнтованої на експорт та дружньої до СМБ» відбулась 26-27 травня 2016 року у місті Краматорськ. Метою конференції стало сприяння економічному зростанню та розвитку сприятливого бізнес-середовища Донбасу шляхом обміну досвідом із східноєвропейськими країнами (Чеська Республіка, Польща) у впровадженні економічних реформ, інтеграції у світові ринки, розвитку та підтримці малого та середнього бізнесу.

Знаковими стали національна науково-практична конференція «Сучасні інноваційні механізми розвитку та підтримки підприємництва», що проведена у грудні 2015 року в рамках XI Міжнародного економічного Форуму «Відкритий Донбас», та національна практична конференція «Можливості розвитку малого та середнього бізнесу як запорука сталого зростання економіки Донбасу», в рамках якої відбулось урочисте підписання договорів з переможцями конкурсу бізнес-планів в рамках програми малих грантів від ПРООН (грудень 2016 року).

Проводилась робота з формування інфраструктури підтримки підприємництва. У жовтні 2016 року у м. Слов'янськ громадською організацією «Спілка автоперевізників Донбасу» спільно з ТОВ «Східні автовокзали» відкрито «Центр підтримки ВПО - бізнес-інкубатор», діяльність якого направлена на підтримку вимушено переміщених осіб та починаючих підприємців Донецької області.

У рамках Програми «ЄС для бізнесу», що фінансується Європейським Союзом, Донецька торгово-промислова палата прийняла участь у відборі регіональних партнерів, який проводився з метою створення мережі Центрів підтримки бізнесу. 18 грудня 2016 року Донецька торгово-промислова палата стала партнером ЄБРР як організація належного рівня, яка займається підтримкою бізнесу і зацікавлена у підвищенні своєї компетенції щоб узяти на себе роль координаційного центру з поширення інформації та надання послуг місцевому бізнесу.

Проводилась робота щодо залучення у сферу малого та середнього підприємництва міжнародної та вітчизняної матеріально-технічної та фінансової допомоги.

В рамках Проекту ПРООН «Економічне і соціальне відновлення Донбасу» проведено конкурс проектів «Розвиток інфраструктури підтримки бізнесу Донецької та Луганської областей». За результатами конкурсу, серед інших, гранти на реалізацію були отримані такими проектами, як:

1. «Створення умов для запровадження медіації, як механізму позасудового врегулювання спорів» (адміністратор проекту - громадська організація «Відкрита економіка» за підтримки Донецької торгово-промислової палати). Проект спрямований на запровадження і поширення практики медіації та інших альтернативних позасудових методів розв'язання спорів на території області з метою спрощення доступу бізнесу та громадськості до правосуддя. В рамках реалізації проекту були проведені зустрічі з бізнесом та громадою з метою вивчення проблем, ситуації, що склалася в регіоні у сфері досудових методів вирішення спорів/конфліктів; навчальні семінари для бізнесу і громадськості з питань медіації; навчання представників бізнесу та громадськості за тренінговими курсами «Основи медіації» та «Базові навички медіатора»; розроблено сайт Центру медіації та інформаційних матеріалів; створено Центр медіації для надання послуг з медіації, консультування та навчання медіаторів, впровадження міжнародного досвіду та практики вирішення конфліктів та спорів.

Центром медіації запроваджено повний супровід процесу медіації – від вибору медіатора до адміністрування та оформлення результатів проведення медіацій, інформаційна популяризація (проведення конференцій, круглих столів, публікацій тощо).

2. «Створення умов для розвитку експортного потенціалу підприємств малого та середнього бізнесу Донецької області» (адміністратор проекту - Центр експорту Export-UA Донецької торгово-промислової палати). Проект спрямований на підвищення конкурентоспроможності продукції українських товаровиробників шляхом розвитку експортного потенціалу та збільшення обсягів експорту товарів регіонального малого та середнього бізнесу. Урочисте відкриття Центру Експорту Export-UA відбулось 18 грудня 2015 року.

У жовтні 2016 року в м. Покровськ пройшла практична міні-конференція «Сільські території - самозайнятість, малий і середній бізнес», в якій взяли участь представники дванадцяти міжнародних донорських організацій та проектів - UNDP, FAO, WFP, IOM, DRC, «People in Need», « Save the Children »та інші.

Протягом 2016 року Донецькою торгово-промисловою палатою реалізовано проект «Надання консалтингових послуг для внутрішньо поміщених осіб (ВПО), які отримали фінансування на відновлення або розвиток підприємницької діяльності в рамках Програми ПРООН малих грантів для підприємців в Донецькій області». 87 учасників проекту (ВПО та мешканців області) мали можливість безкоштовно отримати по 8 годин консультативних послуг за напрямками: юридичний, маркетинговий та бухгалтерський супровід підприємницької діяльності. В межах реалізації проекту проведені інформаційні семінари «Маркетингові інструменти впливу на споживачів», «Актуальні питання правового регулювання діяльності МСБ», «Актуальні питання податкового та бухгалтерського обліку та звітності».

Напрями підтримки малого і середнього бізнесу на регіональному рівні у травні 2016 року представлені на міжнародній конференції «Підприємці сходу: потреби, можливості, перспективи», проведеної в рамках проекту USAID «Ми у бізнесі: залучення підприємців у постраждалих від конфлікту громадах».

Облдержадміністрацією, місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування, спільно з Донецькою торгово-промисловою палатою, Регіональним фондом підтримки підприємництва по Донецькій області проведено Восьмий регіональний конкурс «Підприємець року Донецької області - 2016».

Основною метою конкурсу стало вшанування ініціативних, талановитих, успішних підприємців, які вносять вагомий внесок в економічне та соціальне життя суспільства, створюють нові робочі місця, підвищують конкурентоспроможність регіону.

Учасниками конкурсу стали 60 представників бізнесу з 13 міст і 9 районів Донецької області, 24 кращих у восьми номінаціях стали фіналістами. Напередодні Дня підприємця, 02 вересня 2016 року, відбулась Урочиста церемонія нагородження фіналістів конкурсу. В церемонії прийняли участь більше 100 осіб – суб'єкти малого та середнього бізнесу, представники бізнес-асоціацій, громадських об'єднань підприємців, органів виконавчої влади та місцевого самоврядування.

В області здійснюється організаційна робота щодо проведення постійно діючих ярмарків з продажу сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки, до яких залучаються суб'єкти малого і середнього підприємництва. Протягом двох років в містах та районах області проведено 5,6 тис. ярмарків. Особлива увага приділяється проведенню передсвяткових ярмарків та ярмарків вихідного дня.

У квітні 2016 року у м. Слов'янськ за сприяння облдержадміністрації, Слов'янської міської ради, та за активної участі Регіонального фонду підтримки підприємництва по Донецькій області, Донецької торгово-промислової палати проведено виставку «Агро-Енерго-Керам. Інновація 2016». Виставку відвідали представники підприємств Слов'янська і регіону, зацікавлені в презентації своєї продукції для потенційних партнерів і відвідувачів з різних міст Донецької, Харківської областей.

З метою підвищення кваліфікації суб'єктів підприємництва проведено низку тренінгів з фандрайзингу, семінари-тренінги «Проектна діяльність і бізнес-планування», «Системний аналіз поточних умов господарської діяльності: ринки збуту, ринок праці».

В умовах скорочення чисельності найманих працівників одним з напрямів підвищення рівня зайнятості є розвиток підприємницької ініціативи населення.

Протягом двох років у містах Бахмут, Краматорськ, Слов'янськ проведено низку мотиваційних семінарів «Зелений туризм – інструмент розвитку малого бізнесу,

підвищення рівня доходів населення та зайнятості», метою яких було привернення уваги до сільського зеленого туризму як можливості ведення прибуткової діяльності; обговорення перспектив розвитку цього виду туризму в сучасних умовах; ознайомлення з основними аспектами організації сільського зеленого туризму і вдалими прикладами його здійснення.

Протягом двох років в центри зайнятості області звернулися і отримали безоплатні консультації з питань організації та ведення підприємницької діяльності 2,9 тис. осіб.

Організовано навчання безробітних основам підприємницької діяльності на базі вищих навчальних закладів області та в ДНЗ «Донецький центр професійно-технічної освіти Державної служби зайнятості». Протягом 2015-2016 років в навчальних закладах області проходили навчання основам ведення бізнесу 573 особи, у тому числі 118 - із числа внутрішньо переміщених, 38 – із числа учасників АТО. Крім того, за направленням служби зайнятості безробітні отримують професії, що сприяють започаткуванню власної справи.

За рахунок коштів Фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття протягом двох років одноразово допомогу по безробіттю для організації підприємницької діяльності отримали 554 особи (у тому числі 107 осіб – з числа внутрішньо переміщених, 39 – із числа учасників АТО) на загальну суму понад 10,0 млн. грн. Працевлаштовано більше 1,5 тис. безробітних осіб шляхом компенсації фактичних витрат роботодавцям у розмірі єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, з них 865 осіб – до суб'єктів малого підприємництва за пріоритетними видами економічної діяльності.

У містах та районах області ведуться бази даних про наявність вільних виробничих та невиробничих приміщень та потужностей, що пропонуються для викупу або передачі в оренду суб'єктам підприємництва. Станом на 01.01.2017 для потреб підприємницької діяльності передано в оренду більше 1,4 тис. вільних приміщень комунальної власності територіальних громад загальною площею 116,0 тис. кв. м. За два роки 94 приміщення загальною площею 17,2 тис. кв.м. продано у власність.

З метою інформаційної підтримки суб'єктів підприємництва створена інформаційно-аналітична система «Ресурси для малого і середнього бізнесу», у тестовому режимі працює сайт <http://uaassets.com>.

Проведено низку заходів, направлених на розвиток підприємницького потенціалу студентської молоді.

Так, у вересні 2015 року студенти Донецького державного університету управління (м. Маріуполь) пройшли практику у відділенні «Приватбанку» міста Маріуполя, за підсумками чого була проведена міні-конференція, одним із питань якої стало «Сучасні проблеми підприємств – суб'єктів ЗЕД». 2 листопада 2015 року в рамках співробітництва ДВНЗ «Донецький національний технічний університет» з Асоціацією присяжних сертифікованих бухгалтерів був проведений «круглий стіл» «Бухгалтери для малого бізнесу». 25 грудня 2015 року на базі ДВНЗ «Приазовський державний технічний університет» (відділ «Центр кар'єри») відбувся захист бізнес-планів учасників трьохмісячної програми підготовки майбутніх підприємців у сфері ведення малого бізнесу «Основи ведення бізнесу».

У закладах загальноосвітніх навчальних закладах області викладалися спецкурси з основ підприємницької діяльності для учнів: «Основи економіки», «Основи споживчих знань», «Основи підприємницької діяльності», «Власна справа», «Побудова кар'єри», «Основи менеджменту», «Власна справа (Основи малого бізнесу)».

Проведений аналіз свідчить, що малий та середній бізнес в регіоні розвивається уповільнено та нерівномірно. Його потенціал не реалізується в достатній мірі внаслідок ряду проблем, як на регіональному, так і на державному рівні, що є стримуючим фактором його розвитку, посиленням кризовими явищами.

Негативно вплинули на розвиток малого і середнього підприємництва процеси, які спостерігались в Україні протягом останніх років: погіршення фінансової ситуації, девальвація національної грошової одиниці, нестабільність банківської системи, втрата суб'єктами господарювання окремих ринків збуту продукції.

Основними проблемами розвитку малого і середнього підприємництва є:

- існування правових, економічних, адміністративних перешкод в реалізації прав на підприємницьку діяльність (Україна займає 80 місце серед 189 країн світу у міжнародному рейтингу легкості ведення бізнесу Doing Business-2017, розробленому експертами Світового Банку та Міжнародної фінансової корпорації);

- недосконалість нормативно-правового регулювання підприємницької діяльності, складність адміністративних процедур;

- нестабільність фінансової системи, девальвація гривні;

- підвищення тарифів на енергоресурси, скорочення внутрішнього споживчого попиту;

- висока вартість кредитних ресурсів для суб'єктів малого і середнього підприємництва, низький рівень фінансово-кредитної підтримки суб'єктів підприємницької діяльності для реалізації інноваційних проектів;

- недостатня ефективність роботи існуючих об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва, нерозвиненість інноваційної інфраструктури;

- неналежне фінансування місцевих програм розвитку малого і середнього підприємництва;

- недостатній кваліфікаційний рівень кадрів, що займаються підприємницькою діяльністю або бажають розпочати свою справу;

- низька активність суб'єктів підприємництва щодо впровадження інновацій.

Існуючі проблеми суб'єктам середнього, а особливо малого підприємництва, подолати самотужки без підтримки та допомоги дуже важко.

На відміну від великих підприємств, що мають доступ до ресурсів, які можуть певним чином компенсувати несприятливий бізнес-клімат, мале та середнє підприємство зацікавлене в покращенні регуляторного середовища та інвестиційного клімату, оскільки в довгостроковій перспективі ці фактори значним чином покращують шанси на виживання та зростання.

SWOT аналіз

В ході розробки проекту Програми, для окреслення внутрішніх (сильні та слабкі сторони) та зовнішніх (позитивні можливості та загрози) чинників, що впливають на розвиток підприємницької діяльності, було використано метод SWOT-аналізу.

Сильні сторони (Strengths)	Слабкі сторони (Weaknesses)
<p>Значна питома вага малих та середніх підприємств (99,7 % загальної кількості підприємств області) та обсягів реалізації продукції (товарів, послуг) (33,5 % загального обсягу реалізації)</p> <p>Мобільність, адаптивність бізнесу до нових потреб ринку та зміни попиту, орієнтація бізнесу на потреби конкретного споживача</p> <p>Досвід роботи підприємців в складних соціально-економічних умовах</p> <p>Наявність вільних промислових площадок та споруд, які виникли у результаті закриття та скорочення виробництва існуючих підприємств у період проведення антитерористичної операції</p> <p>рекреаційних та сировинних ресурсів</p> <p>Наявність значних резервів трудових ресурсів, достатньо високий рівень ділової активності</p> <p>Покращення у сфері державних закупівель</p> <p>Наявність освітньої інфраструктури, можливість забезпечення підготовки та перепідготовки кадрів для сфери підприємництва</p> <p>Функціонування центрів надання адміністративних послуг в районах та містах області</p>	<p>Дефіцит доступних фінансових ресурсів, відсутність дешевих банківських кредитів</p> <p>Висока трудова міграція</p> <p>Недостатній рівень залучення інвестицій у розвиток малого та середнього бізнесу</p> <p>Незначна частка підприємств малого бізнесу у сфері виробництва, незначний рівень конкурентоспроможності малих та середніх підприємств</p> <p>Нерівномірність розвитку малого та середнього підприємництва в територіальному розрізі та за галузевою ознакою</p> <p>Недостатній рівень інноваційної активності підприємств малого бізнесу та кооперації з великими підприємствами</p> <p>Недостатній кваліфікаційний рівень кадрів, що займаються підприємницькою діяльністю або бажають розпочати свою справу, невміння використовувати сучасні підходи до управління бізнесом</p> <p>Низька купівельна спроможність населення</p> <p>Недостатня ефективність роботи існуючих об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва</p> <p>Недостатній рівень соціальної відповідальності бізнесу</p>
Можливості (Opportunities)	Загрози (Threats)
<p>Реалізація заходів з подальшої дерегуляції і розвитку підприємництва на державному рівні</p> <p>Подальше реформування системи надання</p>	<p>Політична і соціально-економічна нестабільність, проведення антитерористичної операції на території області</p>

<p>адміністративних послуг</p> <p>Наявність великих підприємств як потенційних замовників послуг малого та середнього бізнесу</p> <p>Розвиток внутрішнього ринку регіону за рахунок активізації підприємництва та міжнародної підтримки</p> <p>Запровадження нових видів державної підтримки малого та середнього підприємництва, створення нових робочих місць в малому та середньому бізнесі за рахунок фінансової підтримки</p> <p>Співпраця з міжнародними фінансовими організаціями і донорами та залучення міжнародної фінансової та технічної допомоги для підтримки малого і середнього підприємництва</p>	<p>Наявність правових, економічних та адміністративних перешкод в реалізації прав на підприємницьку діяльність</p> <p>Збереження високої вартості кредитних ресурсів</p> <p>Складність податкового адміністрування, надмірний податковий тиск на підприємців</p> <p>Високий рівень тінізації бізнесу, достатньо високий рівень корупції й бюрократії</p> <p>Скорочення сукупного попиту основних споживачів товарів, робіт та послуг малих підприємств</p> <p>Недостатнє фінансове забезпечення програм підтримки підприємництва</p>
--	--

3. Мета Програми

Метою Програми є Створення сприятливих умов для подальшого розвитку малого і середнього підприємництва, забезпечення зайнятості населення, підвищення конкурентоспроможності продукції малих і середніх підприємств.

Підтримка суб'єктів малого та середнього підприємництва здійснюватиметься шляхом надання розвитку малого та середнього бізнесу статусу реального пріоритету в діяльності місцевих органів влади, формування механізму діючого партнерства між органами влади й бізнесом, консолідації зусиль органів влади і громадських об'єднань підприємців в питаннях підтримки, захисту прав та інтересів малого та середнього бізнесу, удосконалення регуляторного середовища, системи надання адміністративних послуг та видачі документів дозвільного характеру, пошуку нових фінансових інструментів для розвитку бізнесу та залучення міжнародної донорської допомоги, розвитку інфраструктури підтримки малого та середнього бізнесу, розширення системи професійної освіти та підготовки кадрів для сфери підприємництва, створення умов для активізації його інвестиційно-інноваційної діяльності.

Програма ґрунтується на основі аналізу стану розвитку підприємництва в області, результатів виконання попередніх програм розвитку малого та середнього підприємництва, визначає проблемні питання, основні зовнішні та внутрішні чинники, які стримують розвиток малого та середнього підприємництва, визначає основні цілі, завдання щодо розвитку підприємництва в області та комплекс заходів щодо їх реалізації.

Основними напрямками розвитку малого і середнього підприємництва є:

1. Впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності
2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка, створення нових робочих місць, подолання наслідків проведення АТО
3. Ресурсне та інформаційне забезпечення, розвиток інфраструктури підтримки підприємництва

4. Заходи Регіональної програми розвитку малого і середнього підприємництва в Донецькій області на 2017-2018 роки

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
<u>1. Впорядкування нормативного регулювання підприємницької діяльності</u>							
1.1.	Підвищення ефективності реалізації державної регуляторної політики	Забезпечення здійснення державної регуляторної політики в області: - планування діяльності з підготовки проектів регуляторних актів; - оприлюднення проектів регуляторних актів у місцевих засобах масової інформації, на офіційних веб-сайтах та проведення їх громадського обговорення; - проведення аналізу регуляторного впливу розроблених регуляторних актів; - здійснення відстеження результативності регуляторних актів; - забезпечення постійного оновлення електронного реєстру чинних регуляторних актів	2017-2018	Структурні підрозділи облдержадміністрації, райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування – розробники регуляторних актів	В межах кошторису виконавців		
1.2.	Забезпечення участі суб'єктів підприємництва у здійсненні державної регуляторної політики	Проведення громадських слухань, засідань дорадчих органів при місцевих органах виконавчої влади, органах місцевого самоврядування	<i>Згідно з планом</i>	Райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, облдержадміністрація	В межах кошторису виконавців		
		Створення майданчиків для постійної взаємодії бізнесу, влади та громадськості (проведення «круглих столів», фокус-груп тощо)	2017-2018	Донецька торгово-промислова палата райдержадміністрації, виконавчі органи міських	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
				рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, облдержадміністрація			
1.3.	Спрощення умов для ведення бізнесу	Забезпечення ефективного функціонування Центрив надання адміністративних послуг	2017-2018	Райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади	В межах кошторису виконавців		
		Здійснення моніторингу роботи Центрив надання адміністративних послуг області, підготовка аналітичної інформації центральним органам виконавчої влади	Щоквартально	Департамент економіки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	В межах кошторису виконавців		
		Проведення семінарів, нарад, «круглих столів» з питань удосконалення надання адміністративних послуг та видачі документів дозвільного характеру за участю бізнес-асоціацій, підприємців, громадських організацій	2017-2018	Райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, територіальні органи міністерств та інших центральних органів виконавчої влади, структурні підрозділи облдержадміністрації	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
		Проведення семінарів з питань надання адміністративних послуг	2017	Департамент економіки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	Кошти обласного бюджету	Відповідно до кошторису	
		Надання повного комплексу адміністративних, консультаційних та інформаційних послуг платникам податків Донецької області	2017 - 2018	Головне управління ДФС у Донецькій області	В межах кошторису виконавців		
<u>2. Фінансово-кредитна та інвестиційна підтримка, створення нових робочих місць, подолання наслідків проведення АТО</u>							
2.1.	Підтримка суб'єктів господарювання, що здійснюють діяльність на території проведення АТО	Організація і проведення списання податкового боргу платників податків, що виник внаслідок обставин непереборної сили (форс – мажорних обставин)	Згідно чинного законодавства	Головне управління ДФС у Донецькій області	В межах кошторису виконавців		
		Проведення засідань «круглого столу» з питань інвестування, фінансування та подолання наслідків АТО за участю представників малого та середнього бізнесу	2017-2018	Донецька торгово-промислова палата	Кошти виконавців		
2.2.	Сприяння залученню фінансово-кредитних ресурсів у сферу малого та середнього підприємництва	Інформування суб'єктів господарювання про існуючі механізми фінансово-кредитної підтримки бізнесу, у тому числі з використанням засобів масової інформації та електронних ресурсів	Постійно	Райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, департамент економіки облдержадміністрації, Регіональний фонд	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
				підтримки підприємства по Донецькій області, Регіональна рада підприємців в Донецькій області			
		Надання кредитної підтримки та розвиток перспективних форм кредитування малого та середнього підприємництва	2017-2018	Банківські установи області	Інші кошти		
		Фінансова державна підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва: Часткова компенсація відсоткових ставок за кредитами, що надаються на реалізацію проектів суб'єктів малого і середнього підприємництва Надання фінансової підтримки суб'єктам малого підприємництва на реалізацію проектів	2017 2017	Департамент економіки облдержадміністрації Департамент економіки облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, Регіональний фонд підтримки підприємства по Донецькій області	Кошти обласного бюджету Кошти місцевих бюджетів	Відповідно до кошторису	
		Інформаційна підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва для участі їх у проектах і програмах міжнародної технічної	2017-2018	Департамент інвестиційно-інноваційного розвитку і зовнішніх відносин	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
		допомоги для розвитку підприємництва		облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад			
		Залучення фінансової та технічної міжнародної допомоги для надання підтримки суб'єктам малого і середнього підприємництва	2017-2018	Райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, департамент інвестиційно-інноваційного розвитку і зовнішніх відносин облдержадміністрації, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області, Донецька торгово-промислова палата	В межах кошторису виконавців		
		Залучення суб'єктів малого та середнього підприємництва до реалізації діючих та впровадження нових механізмів фінансової підтримки, участі у різноманітних «грантових» проектах, програмах, тощо	2017-2018	Райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, структурні підрозділи облдержадміністрації, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області,	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
				Донецька торгово-промислова палата			
		Створення і розміщення в доступних інформаційних джерелах бази даних про форми фінансової підтримки в області	Раз на рік	Донецька торгово-промислова палата	Кошти виконавців		
		Співпраця з соціальними партнерами, міжнародними організаціями, фондами в рамках ПРООН щодо залучення міжнародних проектів, програм мікро- та макрофінансової підтримки та розвитку малого та середнього бізнесу (програми малих грантів, бізнес-ніші, тренінги-консультації)	2017-2018	Донецький обласний центр зайнятості	Кошти міжнародних проектів донорів		
2.3.	Формування соціальних замовлень громад з метою залучення інвестицій	Визначення місцевими органами виконавчої влади, органами місцевого самоврядування пріоритетних сфер діяльності для кожної території, що можуть бути розвинуті за допомогою малого та середнього бізнесу	2017-2018	Райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування	В межах кошторису виконавців		
		Створення реєстру об'єктів комунальної власності, інших активів, які можуть бути надані в оренду або відчужені на конкурсній основі суб'єктам підприємництва	2017-2018	Райдержадміністрації, органи місцевого самоврядування	В межах кошторису виконавців		
		Сприяння залученню суб'єктів малого і середнього підприємництва до реалізації заходів та проектів на засадах державно-приватного партнерства у встановленому законодавством порядку	2017-2018	Департамент інвестиційно-інноваційного розвитку і зовнішніх відносин облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, райдержадміністрації	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
2.4.	Стимулювання інвестиційної та інноваційної активності у сфері малого та середнього підприємництва	Проведення конференцій, фестивалів, форумів з питань розвитку підприємництва	2017-2018	Департамент економіки облдержадміністрації, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області, Донецька торгово-промислова палата	Кошти обласного бюджету	Відповідно до кошторису	Відповідно до кошторису
		Надання суб'єктам малого і середнього підприємництва професійної консультативно-методичної допомоги з питань підготовки та реалізації бізнес-планів	2017-2018	Установа «Донецька агенція регіонального розвитку»	В межах кошторису виконавців		
		Організація заходів щодо розвитку субконтрактингу, франчайзингу та інших видів взаємовідносин суб'єктів господарювання	2017-2018	Донецька торгово-промислова палата, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області	Кошти виконавців		
2.5.	Залучення суб'єктів малого та середнього бізнесу до участі в національних та регіональних проектах	Організація участі суб'єктів малого підприємництва у регіональних ярмарках з продажу сільськогосподарської продукції та продуктів її переробки	2017-2018	Департамент агропромислового комплексу та розвитку сільських територій облдержадміністрації, райдержадміністрації, Виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	В межах кошторису виконавців		
		Залучення суб'єктів малого та середнього підприємництва до участі у регіональних,	2017-2018	Виконавчі органи міських рад, виконавчі органи	В межах кошторису		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
		міжрегіональних та міжнародних виставково-конгресних заходах		об'єднаних територіальних громад, райдержадміністрації, департамент інвестиційно-інноваційного розвитку і зовнішніх відносин облдержадміністрації, департамент агропромислового розвитку облдержадміністрації, департамент економіки облдержадміністрації, Донецька торгово-промислова палата, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області	виконавців		
		Проведення Конференції із жіночого підприємництва	2018	Департамент економіки облдержадміністрації, Донецька торгово-промислова палата, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області	Кошти обласного бюджету		Відповідно до кошторису
		Проведення виставки-ярмарку «Місто майстрів»	2017-2018	Слов'янська міська рада, ГО «Союз виробників художньої кераміки Слов'янська»	Кошти місцевого бюджету, інші джерела		
		Організація та проведення щорічної ярмарки «Бахмутский шлях»	2017-2018	Бахмутська міська рада	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
2.6.	Стимулювання створення нових робочих місць	Проведення семінарів, лекцій, тренінгів, круглих столів щодо можливостей організації самозайнятості, започаткування підприємницької діяльності, розвитку сімейних форм малого бізнесу	2017-2018	Донецький обласний центр зайнятості	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		
		Стимулювання самозайнятості населення шляхом надання безоплатних індивідуальних і групових консультацій з питань організації та провадження підприємницької діяльності	2017-2018	Донецький обласний центр зайнятості	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		
		Сприяння створенню суб'єктів підприємницької діяльності з числа безробітних шляхом організації та проведення орієнтаційних та інформаційних групових заходів та надання одноразової допомоги для організації підприємницької діяльності в тому числі за рахунок коштів програм розвитку місцевих громад	2017-2018	Донецький обласний центр зайнятості, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, роботодавці	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		
		Проведення заходів (семінари, семінари-практикуми, зустрічі, «круглі столи») з актуальних питань ведення бізнесу	2017-2018	Донецька торгово-промислова палата, Регіональний фонд підтримки підприєм-	Кошти виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
				ництва по Донецькій області, громадські об'єднання підприємців, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад			
2.7.	Підвищення рівня соціальної відповідальності малого та середнього підприємництва	Сприяння проведенню колдоговірної кампанії місцевими органами виконавчої влади	2017-2018	Виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	В межах кошторису виконавців		
		Проведення семінарів, нарад, «круглих столів» з питань недопущення використання найманої праці без належного оформлення трудових взаємовідносин та забезпечення виплати заробітної плати у повному обсязі з недопущенням заборгованості по заробітній платі	2017-2018	Головне управління ДФС у Донецькій області	В межах кошторису виконавців		
		Заохочення соціально відповідальних підприємців шляхом проведення рейтингової програми «Підприємець року»	2017-2018	Департамент економіки облдержадміністрації, Донецька торгово-промислова палата, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області, структурні підрозділи облдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації	Кошти обласного бюджету Кошти виконавців	Відповідно до кошторису	Відповідно до кошторису

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
		Нагородження сумлінних платників податків та кращих представників підприємництва регіону в рамках святкування Дня підприємця	Щороку	Головне управління ДФС у Донецькій області	В межах кошторису виконавців		
		Організація та проведення святкування Дня підприємця	2017 - 2018	Виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, райдержадміністрації, Донецька торгово-промислова палата, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області	В межах кошторису виконавців		
<u>3. Ресурсне та інформаційне забезпечення, розвиток інфраструктури підтримки підприємництва</u>							
3.1.	Забезпечення ресурсної, інформаційної підтримки суб'єктів малого та середнього підприємництва	Створення виїзних інформаційно-консультаційних мобільних офісів ProZorro у містах Донецької області	2017	Департамент економіки облдержадміністрації, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області, Донецька торгово-промислова палата, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	Кошти обласного бюджету Кошти місцевих бюджетів	Відповідно до кошторису	
		Проведення конференції з питань впровадження електронної системи публічних закупівель в Донецькій області	2017	Департамент економіки облдержадміністрації, Регіональний фонд	Кошти обласного бюджету	Відповідно до кошторису	

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
				підтримки підприємництва по Донецькій області, Донецька торгово-промислова палата, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	Кошти місцевих бюджетів		
		Проведення Ярмарки новацій електронних торговельних майданчиків системи публічних закупівель Прозорро та підсумкової конференції «Актуальні питання використання системи електронних закупівель Прозорро в Донецькій області»	2018	Департамент економіки облдержадміністрації, Регіональний фонд підтримки підприємства по Донецькій області, Донецька торгово-промислова палата	Кошти обласного бюджету		Відповідно до кошторису
		Інформаційна підтримка спеціальних рубрик та постійно діючих програм, що висвітлюють питання розвитку підприємництва	2017-2018	Департамент інформаційної та внутрішньої політики облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад, Регіональний фонд підтримки підприємства по Донецькій області, Донецька торгово-промислова палата	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
		Створення банку перспективних та успішних бізнес-ідей з метою популяризації позитивного досвіду та надання практичної допомоги безробітним в організації особистої зайнятості	2017-2018	Донецький обласний центр зайнятості	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		
		Інформування суб'єктів підприємництва про наявність вільних земельних ділянок для розвитку бізнесу	2017-2018	Райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	В межах кошторису виконавців		
		Проведення зустрічей з представниками бізнесу, громадських об'єднань з метою обговорення актуальних питань податкового законодавства, останніх та перспективних змін, напрямків реформування фіскальної служби та вирішення виникаючих проблемних питань.	2017-2018	Головне управління ДФС у Донецькій області	В межах кошторису виконавців		
		Забезпечення функціонування «гарячої лінії», «телефону довіри», «інтернет-сторінок» як системи консультацій та зворотного зв'язку між місцевою владою та представниками бізнесу.	2017-2018	Головне управління ДФС у Донецькій області, територіальні органи центральних органів виконавчої влади	В межах кошторису виконавців		
		Проведення роботи щодо роз'яснення норм податкового законодавства, насамперед, з використанням Інтернет-ресурсу	2017-2018	Головне управління ДФС у Донецькій області	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
		Проведення зустрічей (круглих столів) з бізнесом, громадою, представниками судової системи щодо альтернативних методів вирішення спорів/конфліктів, діючих робочих програм та наявних в регіоні послуг з медіації	2018	Департамент економіки облдержадміністрації, Донецька торгово-промислова палата, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області	Кошти обласного бюджету		Відповідно до кошторису
		Сприяння активізації зовнішньоекономічних зв'язків та виходу на зовнішній ринок розташованих на території області підприємств, установ та організацій; участі підприємств і компаній регіону у тендерах та конкурсах, реалізації інфраструктурних та інвестиційних проектів за кордоном	2017-2018	Департамент інвестиційно-інноваційного розвитку і зовнішніх відносин облдержадміністрації, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	В межах кошторису виконавців		
3.2.	Забезпечення підвищення кваліфікації та підготовки кадрів для сфери малого та середнього бізнесу	Організація навчання безробітних основам підприємницької діяльності та за професіями, які сприяють започаткуванню власної справи	2017-2018	Донецький обласний центр зайнятості	Кошти Фонду загально-обов'язкового державного соціального страхування України на випадок безробіття		
		Проведення поглиблених профконсультацій із застосуванням профдіагностичних методик та направлення на навчання з підвищення	2017-2018	Донецький обласний центр зайнятості	Кошти Фонду загально-обов'язкового		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
		професійного рівня або за професіями, що сприяють самостійній зайнятості населення у сфері малого і середнього бізнесу			державного соціального страхування України на випадок безробіття		
		Підвищення кваліфікації підприємців шляхом цільових освітніх програм за напрямками: інвестування, бізнес-планування, аналіз господарської діяльності тощо	2017-2018	Департамент економіки облдержадміністрації, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області, Донецька торгово-промислова палата, райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	Кошти обласного бюджету Кошти місцевих бюджетів	Відповідно до кошторису	Відповідно до кошторису
		Залучення суб'єктів малого і середнього підприємництва до участі у навчальних програмах (стажуванні) у країнах ЄС	2017	Департамент економіки облдержадміністрації, департамент агропромислового комплексу та розвитку сільських територій облдержадміністрації, Регіональний фонд підтримки підприємництва по Донецькій області, Донецька торгово-промислова палата,	Кошти донорів		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
				райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад			
3.3.	Розвиток підприємницького потенціалу студентської молоді	Організація та проведення регіонального конкурсу бізнес-планів серед молоді	щорічно	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації	В межах кошторису виконавців		
		Проведення інформаційно-просвітницьких заходів для учнів та студентів з основ підприємницької діяльності в загальноосвітніх, професійно-технічних, вищих навчальних закладах та закладах післядипломної освіти	2017-2018	Департамент освіти і науки облдержадміністрації, загальноосвітні, професійно-технічні та вищі навчальні заклади області	В межах кошторису виконавців		
		Проведення зустрічей молоді з практикуючими бізнесменами на тему: «Як створити свій власний бізнес»	2017-2018	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації	В межах кошторису виконавців		
		Проведення тестування молодих людей на виявлення у них підприємницьких компетенцій	2017-2018	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації	В межах кошторису виконавців		
		Проведення для молоді семінарів, лекцій, тренінгів, круглих столів спрямованих на підвищення управлінських якостей та особистої ефективності молоді, навчальних семінарів з бізнес-планування	2017-2018	Управління у справах сім'ї та молоді облдержадміністрації	В межах кошторису виконавців		
3.4.	Створення умов для розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього бізнесу	Удосконалення роботи діючих та сприяння створенню нових об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва	2017-2018	Виконавчі органи міських рад, райдержадміністрації, Донецька торгово-промислова палата, Регіональний фонд	В межах кошторису виконавців		

№ з/п	Пріоритетні завдання	Зміст заходу	Термін виконання	Виконавці	Джерела фінансування	Вартість, тис.грн.	
						2017	2018
1	2	3	4	5	6	7	8
				підтримки підприємництва по Донецькій області, облдержадміністрація			
		Сприяння залученню фінансової та технічної міжнародної допомоги для розвитку інфраструктури підтримки малого і середнього підприємництва	2017-2018	Райдержадміністрації, виконавчі органи міських рад, виконавчі органи об'єднаних територіальних громад	В межах кошторису виконавців		
		Створення КП «Бізнес-інкубатор» для підтримки підприємців та підприємців - початківців, м.Мирноград	2017-2018	Мирноградська міська рада	Кошти місцевого бюджету, інші кошти		
		Створення Центру кераміки та підтримки народних художніх промислів	2017-2018	Слов'янська міська рада	Кошти місцевого бюджету, інші кошти		
		Підтримка Консультаційного центру для підприємців	2017	Виконком Добропільської міської ради ГО «Центр муніципального розвитку міста Добропілля»	Інші кошти		
		Реконструкція нежитлового приміщення під Центр громадської та ділової активності	2017	Виконком Добропільської міської ради, ГО «Центр муніципального розвитку міста Добропілля»	Інші кошти		

5. Очікувані (прогнозні) показники ефективності реалізації заходів Програми

Реалізація Програми буде сприяти поступовому збільшенню питомої ваги зайнятих у малому та середньому бізнесі в загальному обсязі працездатного населення області, створенню нових робочих місць, зменшенню рівня безробіття та зниженню соціальної напруженості у регіоні, підвищенню рівня доходів у цьому секторі економіки, створенню сприятливого середовища для розвитку конкуренції, підвищенню ефективності підготовки, перепідготовки кадрів для сфери малого та середнього підприємництва, активізації інвестиційно-інноваційної діяльності малих та середніх підприємств та отриманню запланованих надходжень до бюджетів усіх рівнів.

№ з/п	Очікувані кінцеві результати від реалізації Програми	Вихідні дані на початок дії Програми (очік. 2016 року)	Очікувані результати	
			2017	2018
1	2	3	4	5
1.	Кількість малих підприємств, одиниць	9223	9360	9650
2.	Кількість малих підприємств на 10 тис. осіб наявного населення, одиниць	22	22	23
3.	Кількість середніх підприємств, одиниць	785	805	843
4.	Кількість середніх підприємств на 10 тис. осіб наявного населення, одиниць	2	2	2
5.	Кількість найманих працівників на малих підприємствах, тис. осіб	45,0	46,6	47,8
6.	Кількість найманих працівників на середніх підприємствах, тис. осіб	168,7	177,3	183,8
7.	Кількість фізичних осіб-підприємців, які сплачували податки, тис. осіб	40,1	42,2	44,8
8.	Обсяг реалізованої продукції (товарів, послуг) <ul style="list-style-type: none"> • малих підприємств, млрд. грн. • середніх підприємств, млрд. грн. 	24,3 89,9	25,3 94,2	26,8 99,5
9.	Частка продукції у загальному обсязі реалізованої продукції (товарів, послуг) <ul style="list-style-type: none"> • малих підприємств, % • середніх підприємств, % 	7,0 25,9	7,0 26,1	7,1 26,3

6. Моніторинг Програми та контроль за реалізацією заходів Програми

Координатором Програми є департамент економіки облдержадміністрації. Контроль за реалізацією Програми здійснює облдержадміністрація.

Моніторинг, порівняльний та системний аналізи, періодичне інформування про хід виконання Програми Міністерства економічного розвитку і торгівлі України здійснює департамент економіки облдержадміністрації.

Підведення підсумків виконання Програми здійснюватиметься на засіданнях колегії облдержадміністрації.